สะค้าน

ชื่ออื่น ๆ จะค้าน ตะค้านเล็ก ตะค้านหยวก หนามแน่

ชื่ออังกฤษ Caulis Piperis Wallichii

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Piper wallichii* (Miq.) Hand.-Mazz. หรือ *Piper ribesioides* Wall.

วงศ์ PIPERACEAE

ถิ่นกำเนิดและการกระจายพันธุ์ กระจายพันธุ์ในประเทศไทยทางภาคเหนือ ในต่างประเทศพบในภูมิภาคอินโดจีนและเมียนมา

ส่วนที่ใช้ เถาแห้ง

สารสำคัญ น้ำมันหอมระเหย, สารกลุ่ม alkaloids, สารกลุ่ม lignans [ประกอบด้วยสาร (-)-hinokinin และ (-)-cubebin]

กลิ่น และรส กลิ่นเฉพาะ รสเผ็ดร้อน

การใช้ตามภูมิปัญญา ตำราสรรพคุณยาไทย ใช้แก้ลมอันบังเกิดในกองธาตุขับลมในลำไส้ แก้จุกเสียด แก้ธาตุพิการ บำรุงธาตุ เถาสะค้านจัดเป็นเครื่องยาในพิกัดตรีสาร ซึ่งประกอบด้วย รากเจตมูลเพลิง รากช้าพลู และเถาสะค้าน

การศึกษาทางเภสัชวิทยา สารสกัดแอลกอฮอล์มีฤทธิ์ฆ่าลูกน้ำยุงลาย และยุงลายตัวเต็มวัยที่เป็นพาหะเชื้อไวรัสไข้เลือดออก

การศึกษาความเป็นพิษ การศึกษาความเป็นพิษเฉียบพลันของสารสกัดแอลกอฮอล์ 50% ของเถาสะค้านพบว่า มีค่า LD_{50} มากกว่า 40.0 กรัม/กิโลกรัม เมื่อให้ทางปากหรือฉีดเข้าใต้ผิวหนัง

บรรณานุกรม

https://www.dnp.go.th/botany/mplant/index.html

http://www.worldfloraonline.org/

คณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย ในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย. ตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย เล่ม 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2560.

นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ นงลักษณ์ เรื่องวิเศษ. คุณภาพเครื่องยาไทย จากงานวิจัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอนเซ็พท์ เมดิคัส จำกัด, 2551.

เอกสารนี้จัดทำโดยคลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีนหัวเฉียว
ใช้เผยแพร่เพื่อเป็นวิทยาทานความรู้แก่ประชาชน